

Hősnők és kislányok Csupán a fehér köpeny elegáns? Nemcsak középiskolával lehet boldogulni

Melyik ír, vagy regényhősnő jelleme, sorsa kapta meg a szívedet, lobbantotta fel képzeletedet, formálta, irányította kicsit a vágyadat, telettedet?

Erre a kérdésre szeretnék választ kapni. Betelepszem hát a könyvtárba, egy csendes délelőtt, a mennyezetig magasló könyvek birodalmába, így próbálom kutatni a választ.

„Mindig tudta, hogy kell viselkedni”

B. Ildikó 18 éves technikus. Mintha egy Chopin-mazurkából lebbent volna ide:

csupa szökeség, csupa ábránd, csupa könnyedség. Fehér kendőjén bolyhos gyapjúk fehér hava. A pillantása pasztellkék.

— Az én egyéniségem még nem alakult ki teljesen. Hol ezért rajongok, hol azért. De talán leginkább Anna Frank az eszményképem. Mert olyan tehetséges volt, olyan sokoldalú! És szörnyű sors sújtott le rá. Anna Frank naplóját olvastam most legutóljára.

Magas, barna kislány, nagyon okos! — Kis sóhaj: — És mindig tudta, hogyan kell viselkednie.

„Nem hőse, — ő maga”

S. Erzsébet segédmunkásból lett könyvelő. Eszménye Kaffka Margit:

— Nem valamelyik hőse, hanem ő maga. Anya volt, feleség, nagy ír, aki megértette, megérezte, magyarázta és bírálta kora jelenségeit. Egész élete gazdagság, szín, ezer árnyalat... — sóhajtja a húszévesek félték vágyával, reményével.

„Ha én is ilyen lehetnék”

B. Katalin textiltechnikust inkább könyvekbe gubózott lányként képzelte el az em-

ber — a merengés, a töprengés levegője lengi körül. — Az is szeretne lenni. Bölcsész. Ha sikerül, az esti egyetemen.

— Csak úgy belecsöppentem a szakmába. Anyám világiéletében szövőnő volt, s azt akarta, hogy a lánya is a fonálakkal bimbélődjék, csak hogy szakképzett. Párka legyen.

Kati, ha csak teheti, már surran is a könyvtárba. Hősnői: a világirodalom nagyjai. Nehéz lenne most mind felsorolni, de leginkább Gorkij nagy regényhőse, az Anya.

— Egyszerűsége, masszivitása olyan, mint az egy tömbből faragott kőszobroké. Ha egyszer én is ilyen anya lehetnék!

„Diplomácia, óh!”

K. Lászlóné fiatalasszony, laboránsnő. Férje géplakatos, esti iskolán tanul tovább. Ahogy rápillantok a kis piszenőre, a Jókai-regények érzelmes hősnőire mernék fogadni. De vesztenék.

— A történelmi regényeket bújom. Talán Stuart Mária szép emberi jelleme kapott meg leginkább. De nagyon csodálom angolai Erzsébet diplomáciai készségét, alkalmazkodóképességét is. Azt hiszem, az utóbbi a legnehezebb. — Kis szünet után: — Én csak tudom, az anyósommal lakom...

„Bátor és elszánt”

Érdekes ferde szemű gyerekes mosollyal, mégis okos fűrkéssel néz rám. Az idén fog érettségizni R. Éva, s minden vágya, álma, hogy építésztechnikus legyen, s nagy házakat tervezhessen. Az iskolai KISZ egyik legbuzgóbb támasza:

— Karenina Anna, ő nagyon tetszik nekem. Bátor és elszánt hősnő, csak az a kár, hogy nem mer lázadni kora hitványsága ellen és maga mögött hagyni mindent, hogy saját életét élje.

A lelkes, olvadó hang lehangadt, és már gyerekesen oktató modorban teszi hozzá:

— Mert Karenina Anna férjével erkölcstelen házasságban élt. Marx esszéit

ugyanis csak az a házasság erkölcsös, ahol a férfi és a nő szereti egymást!

Sok fiatal lánnyal beszéltem még a könyvek házában. Nemcsak arról, hogy ki az ideáljuk, de olvasmányokról is. Izlésük néha még félrebecsülik. De eszményképeik a nagy íróművészekből származnak. A társadalom igazsága, a bátorság, a jószág fényes csillagai vonzzák, hevítik őket.

És még valami! A lányok szeretnék, ha a mai magyar regények hősnői közül is választhatnának példaképet. Az egyik meg is jegyzi:

— Ha saját magunkkal V. E.

A SZERKESZTŐ

(Liebmann felv.)
Az EM Szegedi Tervező Vállalat KISZ-szervezetének egyik legtehetősebb tagja Tornóczky Györgyné, a tipustervező csoport szerkesztője. Gimnáziumi érettségije van, s egyből felvették az építőipari technikum esti tagozatának második évfolyamára. Szívesen végez társadalmi munkát is. Műszaki fejlesztési feladatok elvégzését vállalja munkaidő után, vagy másoknak siet segítségére: az úttörőhöz bővítésének terveinél mint rajzoló dolgozott

A fiatalokat érdekli

Ismét emlékeztetesen szép fenyőfaünnepélyt rendeznek a megyei tanács előcsarnokában karácsonykor. A mintegy két és fél órás műsor előkészítésén már javában dolgoznak a Szegedi Nemzeti Színház művészei és a városi úttörőnők.

Az ifjúsági szövetség alap-szervezeteiben ezekben a hetekben a tagösszeírás adja a legtöbb munkát. Ezt az alkalmat felhasználják arra is, hogy értékeljék az Ifjúsági szocializmusért mozgalomért eredményeit, s kikérjék a KISZ-tagok véleményét a jövő évi tervekkel kapcsolatban.

A ki miben tudós? megyei döntője

A KISZ Csongrád megyei bizottsága december 12-én, csütörtökön az Ifjúsági Házban rendezte meg matematikából a Ki miben tudós? városi döntőjét. Szegedről 16 diák vett ezen részt, az itt készített dolgozatokat a Bolyai Intézet tanárai bírálták el, s a következők helyezték szüleit: Az első helyezést Gázdó János, a Ságvári Gimnázium tanulója szerezte meg. Második és harmadik Huhn András és Sövényházi Mária, ugyancsak a Ságvári Endre Gimnázium tanulója. Negyedik helyezést ért el Kelemen Gábor, a Rózsa Ferenc Gimnázium diákja, ötödiket Bana Sándor, a Radnóti Gimnázium tanulója. Az öt első helyezett ma Szegeden a Béke-épület Beioannisz termében megrendezésre kerülő megyei döntőn vesz részt. A matematikai, valamint a kémiai Ki miben tudós? megyei döntője délelőtt 10 órakor kezdődik. Az irodalom és történelem megyei döntőjét ugyancsak 10 órakor rendezik meg a Móra Ferenc Művelődési Otthonban. (Festő u. 6. sz.)

A napokban kedves ismerősömnek mentem látogatába. Pár perccel érkezésem után beállított a szomszédék 15 éves lánya. Leült velem szemben a karosszékre és elkezdett beszélni, meg kicsit szemrehányóan is elmondta az ő »szerencsétlen« sorsát.

Hely hiányában...

Idén végezte az általános iskola nyolcadik osztályát. Közepes rendű tanuló volt. Az élelmiszeripari technikumban szeretett volna tovább tanulni, de visszautasították. Ezután a húsiipari technikumba jelentkezett, de

onnan is elutasították. Hely hiányában. Szülei erre levelet írtak egy képviselőnek. A válasz meg is jött, de ő sem tudott rajta segíteni. Jövőre újra jelentkezni fog, pedig nem sok reménye lesz akkor sem, hogy felveszik. »En nem is tudom, kit vesznek fel egyáltalán?« — kérdezte csalódottan. Mert neki érettségi kell, méghozzá technikum!

Neki rossz elsősorban

Ebből a szellemből egy fél óra alatt lehetetlen kimozdítani. Pedig így neki rossz elsősorban. És rossz sok most végzett nyolcadikosnak és főként szüleinek. Az senkinek sem lehet jó, ha egy 14 éves gyermek továbbjutási lehetőségeit a szülők önkényesen igen szűk körre korlátozzák. Az álmok álma a technikum, és ha ez nem sikerült, szerencsétlennek érzik magukat, nem tudnak mihez kezdeni.

Séta a laboratóriumban

Magáról a technikumról is hamis elképzelések vannak forgalomban. Azt hiszik, ha azt valaki elvégzi, technikus lesz. Majdnem olyan áhitattal ejtik ki ezt a szót, mint például »mérnök«-öt. Holott a valóságban a technikum végzettség egyre inkább szakmunkás munkakör betöltésére teszi alkalmassá az embert. Az én kis ismerősöm is úgy képzel, hogy a technikum elvégzése után fehér köpenyben sétálhat egy laboratóriumban. Pedig laboratórium sokkal kevesebb van az országban, mint termelő munkahely. És ha a fehér köpeny álmom nem sikerül, megint csak »szerencsétlen« lesz.

Nem akar tisztviselő lenni

Öszintén szólva meg sem mertem említeni ennek a kislánynak, hogy nézzen közelebbről, válasszon valami kedvére való szakmát, és menjen ipari tanulóknak. Nem úgy van ő otthonról »eleresztve«, hogy az ilyen tanácsot elfogadja. Tagadjuk-e

vagy sem a tényt, az tény: sok szülő számára nem »elegáns« dolog tanulóknak adni a gyereket.

Egy állami gazdaság igazgatója mesélte, hogy van egy kis védené, most végzi a nyolcadik általánost. Szülei közgazdasági technikumba akarják fradni, hogy majdan hivatali elhelyezkedése biztosítva legyen. Lehe? hogy fel is veszik, mert a kislány jeles tanuló. De ő semmiképpen nem akar tisztviselő lenni.

Miért nézik le?

Egy tanárától megtudta, hogy már növénytermesztő szakmunkás-képzés is folyik. Egy iskolai kirándulás alkalmával azután megkereste az állami gazdaság igazgatóját és »titkos« szerződést kötött vele, hogy őt mindenképpen vegyék majd fel. Egyelőre még vár. Ha a közgazdasági technikumba nem veszik fel, akkor könnyű lesz. Ha véletlenül felveszik, »harcba« száll a szüleinek.

Növénytermesztő. Olyan szegényelni való szakma talán? Ez a kislány nem tartja annak. Szülei — az édesanyja cselédek gyermeke — lenézik a földműveléssel kapcsolatos munkát. A kislány, úgy látszik, jobban tudja, hogy nem telik bele sok idő, és irigylésre méltó lesz minden földműveléssel kapcsolatos szakma.

Könnyen boldogulhat

Sok családban még jól is jönne, ha a gyerek mezőgazdasági tanulóknak megy. A termelőszövetkezetekben, az állami gazdaságokban a gyakorlati tanítás ideje alatt a gyerekek fizetést, illetve munkaadójukat kapnak, az évi három-négy hónapos elméleti oktatás idején pedig ösztöndíjat. De valami rosszszul értelmezett kivagyiságból — sokszor a gyerekek törekvése és a család anyagi érdekei ellenére is — ragaszkodnak a középiskolához. Pedig a mezőgazdaságban ma még kevés a szakember, s aki ezt a szakmát jól érti, könnyen boldogulhat.

E. V.

A Cid-re készülnek

A Ságvári Gimnázium önképzőkörének programja

Nagy fába vágta fejszéjét a Ságvári Gimnázium önképzőköre: január második felében be akarja mutatni Corneille Cid című ötfelvonásos darabját. Az önképzőkör tagok hetenként két próbát tartanak, melyeken nagy figyelemmel és odaadással készülődnek az előadásra. A próbakat dr. Kordé Imre tanár, az önképzőkör vezetője irányítja.

Kész van már az önképzőkör egész téli-tavaszi programja. Shakespeare születésének 400. évfordulóján, aprilisban emlékestet rendeznek. Ezen Shakespeare-szövegekkel, valamint részleteket adnak elő az Othello című drámából. A szerepeket már ki is osztották.

A Ságvári Endre Kulturális Szeregszemle keretében tavasszal irodalmi estet tartanak Magyar táj, magyar ecsettel címen, s készülnek már iskolájuk fennállásának 10. évfordulójára megünneplésére is a szorgalmas önképzőkör tagok.

Tarnai László

A Cid próbája közben

Tanácskozás az ifjúság problémáiról

A KISZ Központi Bizottsága irányelvei, melyek a magyar ifjúság kommunista nevelésének néhány kérdéséről szólnak, a Szegeden dolgozó ifjúsági vezetőkét is sokat foglalkoztatják. A közelmúltban tanácskozássra íjték össze a KISZ városi bizottságán, ahol a KISZ középiskolai osztályának vezetője, Nádor György részvételével megtárgyalták a szegedi diákifjúság életének legfontosabb problémáit.

Megállapították, hogy a nevelőmunka során feltárulnak mindazok a pozitív és negatív jelenségek, amelyek diákifjúságunk jellemvonásai között megtalálhatók. A fiatalok többsége érdeklődéssel figyeli a politikai élet fejleményeit, a szocialista építőmunka eredményeit, és valóban a »felntettek felelősségével« vesz részt ebben a munkában. A múlt évben a 20 órás társadalmi munka mozgalmának célkitűzését például többszörösen túlteljesítették.

A POLITIKAILAG érett, a társadalmi kérdések iránt állandóan érdeklődő fiataljaink magánéletükben is egyre inkább a kialakuló szocialista erkölcs szabályai szerint igyekeznek élni. Bár még mindig sokan vannak, akik ösztönözésbe kerülnek — kisebb-nagyobb magatartásbeli hibák miatt — az iskolai fegyelem és a KISZ által támasztott erkölcsi követelmények szabályaival.

Az ilyen esetek okainak vizsgálata közben kiderült, hogy nemcsak a fiatalokban, hanem sokszor a KISZ-vezetésben és a felnőttek — pedagógusok és szülők — nevelő munkájában is található olyan fogyatékoságok, amelyek az ifjúság magatartásában negatív, helytelen jelenségeket eredményeznek. A szegedi iskolák és felsőoktatási intézmények fegyelmi eljárásait áttekintve azonban megállapítható, hogy a kizárások, felfüggesztések okául szolgáló esetek sohasem az iskola, vagy felsőoktatási intézmény területén következtek el a fiatalok, hanem magánéletükben. Ezekért tehát nem a KISZ, és a pedagógusok a felelősek elsősorban, hanem a szülők. A »házi bulik«, a szabadság eltérése, a túlzott zsebpénz, a nemtörődomség vezet oda, hogy egy-egy szegedi oktatási intézménynél éventénként 5–8 fiatalnak is meg kell szakítani tanulmányait.

A TANÁCSKOZÁS résztvevői — a feltárt hibák ellenére — úgy találták, hogy ifjúságunk erkölcsi, politikai magatartása általában kielégítő, megfelel a társadalom követelményeinek. Ha a diákok, a KISZ-vezetők közös erőfeszítéséhez a szülők és a pedagógusok még több segítséget nyújtanak, mint eddig, az eredmény nem maradhat el.

Dr. Bíró János